

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MELCHIORJA WATHELETA,
predstavljeni 14. januarja 2016¹

Zadeva C-438/14

**Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff
proti
Standesamt der Stadt Karlsruhe,
Zentraler Juristischer Dienst der Stadt Karlsruhe**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Amtsgericht Karlsruhe (okrožno sodišče v Karlsruheju, Nemčija))

„Državljanstvo Unije — Zavrnitev organov države članice, da v matični register vpišejo plemiške nazive in plemiški pristavek, ki so del priimka, ki ga je odrasla oseba pridobila v drugi državi članici — Položaj, v katerem je tožeča stranka, ki ima državljanstvo dveh zadevnih držav članic, pridobila ime na podlagi svoje zahteve“

I – Uvod

1. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 18 PDEU in 21 PDEU v okviru spora med Nabielom Petrom Bogendorffom von Wolffersdorffom, nemškim in britanskim državljanom, ter nemškimi organi, ki so zavrnilo spremembo njegovih imen in priimka v rojstnem listu in v matični register niso hoteli dodati plemiških nazivov, ki sta del priimka, ki ga je pridobil v Združenem kraljestvu, in sicer „Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff“.²
2. Ta zadeva se uvršča na dolg seznam zadev o evropskem državljanstvu v povezavi s priimkom, v katerih so bile izdane sodbe Konstantinidis (C-168/91, EU:C:1993:115), Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539), Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559), Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806) ter Runevič-Vardyn in Wardyn (C-391/09, EU:C:2011:291).
3. Kljub podobnostim z zadevo, v kateri je bila izdana sodba Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806), se obravnavana zadeva od zadnjenavedene razlikuje v tem, da je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari državljan dveh držav članic in da nemško pravo dovoljuje uporabo plemiških nazivov kot sestavnega dela priimka, čeprav so bili ti odpravljeni in jih ni več mogoče dodeliti.

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — V teh sklepnih predlogih bom uporabljal imena in priimek tožeče stranke iz postopka pred predložitvenim sodiščem, in sicer „Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff“.

II – Pravni okvir

A – Pravo Unije

4. Člen 18, prvi odstavek, PDEU določa:

„Kjer se uporabljata Pogodbi in brez poseganja v njune posebne določbe, je prepovedana vsakršna diskriminacija glede na državljanstvo.“

5. Člen 20 PDEU določa:

„1. S Pogodbama se uvede državljanstvo Unije. Državljeni Unije so vse osebe z državljanstvom ene od držav članic. Državljanstvo Unije se doda nacionalnemu državljanstvu in ga ne nadomesti.

2. Državljeni Unije imajo pravice in dolžnosti, določene v Pogodbah. Med drugim imajo:

a) pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic;

[...]

Te pravice se uresničujejo v skladu s pogoji in omejitvami, opredeljenimi s Pogodbama in ukrepi, sprejetimi za njuno izvajanje.“

6. Člen 21(1) PDEU določa:

„Vsak državljan Unije ima pravico prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s Pogodbama in ukrepi, ki so bili sprejeti za njuno uveljavitev.“

B – Nemško pravo

7. Člen 123(1) temeljnega zakona Zvezne republike Nemčije (Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland) z dne 23. maja 1949 (BGB1. str. 1, v nadaljevanju: temeljni zakon) določa, da „[z]akoni, ki so veljali pred konstituiranjem Bundestaga, ostajajo v veljavi, če niso v nasprotju s temeljnim zakonom“.

8. Člen 109 ustave nemškega rajha (Verfassung des Deutschen Reichs), ki je bila sprejeta 11. avgusta 1919 v Weimarju, veljati pa je začela 14. avgusta 1919 (*Reichsgesetzblatt* 1919, str. 1383, v nadaljevanju: weimarska ustava), določa:

„Vsi nemški državljani so pred zakonom enaki.

Moški in ženske imajo načeloma enake državljanske pravice in dolžnosti.

Privilegiji javnega prava ali neenakosti, povezani z rojstvom ali statusom, se odpravijo. Oznake plemiškega rodu veljajo le kot del imena in se ne smejo več dodeljevati.

Naziv se sme dodeliti, le če označuje funkcijo ali poklic; to ne velja za akademske nazive.

Država ne sme podeliti ne reda ne odlikovanja.

Noben Nemec ne sme sprejeti naziva ali reda tuje vlade.“

9. Uvodni zakon k civilnemu zakoniku (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch) z dne 21. septembra 1994 (BGBl. I str. 2494, popravek 1997 I str. 1061, v nadaljevanju: EGBGB) v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja v sporu o glavni stvari, določa:

„Člen 5 – Osebni status

1. Če je napoteno na pravo države, katere državljan je oseba, in je ta oseba državljan več držav, se uporabi pravo tiste od teh držav, s katero je oseba najtesneje povezana, zlasti na podlagi njenega običajnega prebivališča ali njenega življenja. Če je oseba tudi nemški državljan, ima ta pravni položaj prednost.

[...]

Člen 6 – Javni red

Pravna norma druge države se ne uporabi, če vodi njena uporaba do rezultata, ki očitno ni združljiv z bistvenimi načeli nemškega prava. Še zlasti se ne uporabi, če uporaba ni združljiva s temeljnimi pravicami.

[...]

Člen 10 – Ime

1. Za ime osebe velja pravo države, katere državljan je ta oseba.

[...]

Člen 48 – Izbira imena, pridobljenega v drugi državi članici Evropske unije

Če za ime osebe velja nemško pravo, lahko ta z izjavo na matičnem uradu izbere ime, ki ga je pridobila med prebivanjem v drugi državi članici Evropske unije in je bilo tam vpisano v matični register, če to ni očitno nezdržljivo z bistvenimi načeli nemškega prava. Izbira imena učinkuje za nazaj, od datuma vpisa v matični register druge države članice, razen če oseba izrecno izjavi, da naj izbira imena učinkuje le za prihodnost. Izjava mora biti notarsko overjena. [...]“.

III – Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

10. Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari je bila rojena 9. januarja 1963 v Karlsruheju (Nemčija) kot Nabel Bagadi. Rojstvo je bilo vpisano v matični register pri matičnem uradu v Karlsruheju.

11. Nabel Bagadi je pozneje s posvojitvijo dobil nemški priimek Bogendorff, ki ga je tako kot svoje ime nato spremenil, tako da sta njegovo nemško ime in priimek zdaj „Nabel Peter Bogendorff von Wolffersdorff“.

12. N. P. Bogendorff von Wolffersdorff se je leta 2001 preselil v Združeno kraljestvo, kjer je od leta 2002 opravljal poklic svetovalca v insolvenčnih postopkih v Londonu.

13. Leta 2004 je z naturalizacijo pridobil britansko državljanstvo.

14. N. P. Bogendorff von Wolffersdorff je z izjavo („Deed Poll“) z dne 26. julija 2004, ki jo je Supreme Court of England and Wales (višje sodišče Anglije in Walesa, Združeno kraljestvo) evidentiralo 22. septembra 2004, spremenil svoje ime v „Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff“, ta izjava pa je bila 8. novembra 2004 objavljena v *The London Gazette*.³

15. N. P. Bogendorff von Wolffersdorff se je leta 2005 zaradi ženine nosečnosti iz Londona preselil v Chemnitz v Nemčiji, kjer se je 28. februarja 2006 rodila njegova hči.

16. Rojstvo njegove hčere, ki ima dvojno nemško in britansko državljanstvo, je bilo 23. marca 2006 prijavljeno na generalnem konzulatu Združenega kraljestva v Düsseldorfu. Imena in priimek hčere, navedeni v britanskem rojstnem listu in potnem listu, so „Larissa Xenia Gräfin von Wolffersdorff Freiin von Bogendorff“.

17. Toda matični urad v Chemnitzu je zavrnil vpis hčere N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa pod njenim britanskim imenom, pri čemer se je skliceval na člen 10 EGBGB.

18. Oberlandesgericht Dresden (višje deželno sodišče v Dresdnu, Nemčija) je s sklepom z dne 6. julija 2011 organom mesta Chemnitz naložilo, naj hčer N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa vpišejo pod njenim britanskim imenom, pri čemer je menilo:

„Dejstvo, da plemiški nazivi z začetkom veljavnosti weimarske ustave ne štejejo več za nazive v ožjem pomenu, temveč jih je treba uporabljati kot sestavni del priimka (in so torej postali resnični priimki, glej Henrich/Wagenitz, *Deutsches Namensrecht*, 2007, 015, točka 9, „Plemiška imena“), nima nikakršne vloge pri uporabi osebnega imena zadevne osebe, ki ji je treba takoj dodeliti le en priimek. Priimek pomeni, da je treba del osebnega imena, ki bi bil pred začetkom veljavnosti weimarske ustave plemiški naziv, postaviti za ime in ne pred njega. Zadevni osebi se ne dodeli noben plemiški naziv, kar je bila posebna pravica princa v monarhistični ustavi, povezana s podelitvijo plemstva. Drugače kot meni Landgericht, weimarska ustava ne prepoveduje plemiških nazivov v osebnem imenu, kot na primer določa avstrijski zakon o odpravi plemstva iz leta 1919, o katerem se je Sodišče izreklo 22. decembra 2010 (StAZ 2011, str. 77). Tako se v Nemčiji celo priznava, da je priimek, ki vsebuje plemiški naziv, tudi v republiki v posebnih okoliščinah mogoče prenesti s spremembo osebnega imena na podlagi javnega prava (Henrich/Wegenitz *ibid.*; glej [...] OVG Hamburg StAZ 2007, str. 46; BVerwG DVBl. 1997, str. 616)“.⁴

19. V skladu s temi navodili torej hči N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa kot nemška državljanica uporablja imena in priimek, ki so enaki tistim, ki jih uporablja kot britanska državljanica, in sicer „Larissa Xenia Gräfin von Wolffersdorff Freiin von Bogendorff“.

20. N. P. Bogendorff von Wolffersdorff je 22. maja 2013 v notarsko overjeni obliki izjavil, da Standesamt der Stadt Karlsruhe (matični urad mesta Karlsruhe) odreja, naj njegovo ime in priimek iz britanskega prava v skladu s členom 48 EGBGB vpiše v matični register kot njegovo rojstno ime, kar je matični urad zavrnil.

21. N. P. Bogendorff von Wolffersdorff je v teh okoliščinah od Amtsgericht Karlsruhe (okrožno sodišče v Karlsruheju, Nemčija) zahteval, naj matičnemu uradu mesta Karlsruhe odredi, naj njegov rojstni list na podlagi člena 49(1) zakona o osebnem statusu (Personenstandsgesetz) spremeni z retroaktivnim učinkom od 22. septembra 2004 tako, da bodo njegova imena in priimek „Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff“.

3 — Glej *The London Gazette* z dne 8. novembra 2004, str. 14113, na voljo na spletni strani: <https://www.thegazette.co.uk/notice/L-57458-1018>.

4 — 17 W 0465/11.

22. Matični urad mesta Karlsruhe je zahtevo zavrnil, pri čemer se je skliceval na pridržek javnega reda iz člena 48 EGBGB.

23. V teh okoliščinah je Amtsgericht Karlsruhe (okrožno sodišče v Karlsruheju) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člena 18 PDEU in 21 PDEU razlagati tako, da so organi države članice dolžni priznati spremembo imena državljana te države, če je ta hkrati državljan druge države članice in je v tej državi članici v času, ko je imel v njej običajno prebivališče, s spremembo imena, ki ni povezana s spremembo statusa v smislu družinskega prava, pridobil ime, ki si ga je sam izbral in vsebuje več plemiških nazivov, če prihodnja bistvena vez s to državo morebiti ne bi obstajala in če se smejo v prvi državi članici, v kateri je bilo plemstvo celo ustavnopravno odpravljeno, oznake plemiškega rodu, ki so se uporabljale v času te odprave, kljub temu uporabljati še naprej kot sestavni del osebnega imena?“

IV – Postopek pred Sodiščem

24. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je bil na Sodišču vložen 23. septembra 2014. N. P. Bogendorff von Wolffersdorff, Zentraler Juristischer Dienst der Stadt Karlsruhe (centralna pravna služba mesta Karlsruhe), nemška vlada in Evropska komisija so predložili pisna stališča, ustna stališča pa so podali na obravnavi 12. novembra 2015.

V – Analiza

25. Predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali člena 18 PDEU in 21 PDEU nasprotujeta temu, da pristojni organi države članice ne priznajo spremembe imena državljana te države, če je ta hkrati državljan druge države članice in je v tej državi članici v času, ko je v njej dolgotrajno prebival, pridobil ime, ki si ga je sam izbral in vsebuje več plemiških nazivov.

A – Področje uporabe PDEU

26. Najprej je treba opozoriti, da ustaljena sodna praksa Sodišča določa, da „[č]eprav so pravila, ki urejajo zapis imena in priimka osebe v listinah o osebnem stanju, v pristojnosti držav članic, morajo države članice pri izvrševanju te pristojnosti kljub temu spoštovati pravo Unije in, natančneje, določbe Pogodbe, ki se nanašajo na pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki je priznana vsem državljanom Unije“. ⁵

27. Ker cilj ali učinek državljanstva Unije, ki izhaja iz člena 20 PDEU, ne more biti razširitev področja uporabe prava Unije na povsem notranje položaje, je uporaba člena 20 PDEU mogoča, le če obstaja povezava med zadevnim položajem in pravom Unije. ⁶

28. Centralna pravna služba mesta Karlsruhe in nemška vlada v tej zadevi menita, da se v skladu s členom 5(1) EGBGB za spremembo imena N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa – ker je ta nemški državljan – uporablja le nemško pravo.

5 — Sodba Runevič-Vardyn in Wardyn (C-391/09, EU:C:2011:291, točka 63). Glej tudi sodbe Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539, točka 25), Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559, točka 16) in Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 38).

6 — Glej sodbe Uecker in Jacquet (C-64/96 in C-65/96, EU:C:1997:285, točka 23), Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539, točka 26) in Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559, točka 16).

29. Sodišče je tako trditev zavrnilo že v zadevi, v kateri je bila izdana sodba Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539), v zvezi s pravili belgijskega mednarodnega zasebnega prava, ki, enako kot člen 5(1) EGBGB, v primeru dvojnega državljanstva določajo prevlado belgijskega državljanstva. Na podlagi takih določb, kot so ti člani iz belgijske in nemške zakonodaje, ni mogoče izključiti ne povezave zadevnega položaja s pravom Unije ne uporabe določb tega prava o državljanstvu.

30. V točki 27 sodbe Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539) je Sodišče menilo, da „[t]aka povezava s pravom [Unije] obstaja pri osebah v položaju, kakršen je položaj otrok C. Garcie Avella, ki sta državljana ene države članice in zakonito prebivata na ozemlju druge države članice“.

31. Sodišče je v točki 28 te sodbe dodalo, da „[t]o, da imajo zadevne osebe iz postopka v glavni stvari tudi državljanstvo države članice, v kateri prebivajo od rojstva, in naj bi bilo to državljanstvo po mnenju njenih organov edino, ki ga ta država priznava, navedenega sklepa ne ogroža. Država članica namreč s predpisovanjem dodatnega pogoja za priznanje državljanstva druge države članice zaradi izvrševanja temeljnih svoboščin iz [PDEU] ne more omejevati učinkov takega državljanstva.“

32. Iz te sodne prakse torej jasno izhaja, da se N. P. Bogendorff von Wolffersdorff, ki ima britansko državljanstvo in zakonito prebiva v Nemčiji, drugače kot trdita centralna pravna služba mesta Karlsruhe in nemška vlada, v svojih razmerjih z Zvezno republiko Nemčijo in ne da bi bilo njegovo nemško državljanstvo v nasprotju s to ugotovitvijo, lahko sklicuje na povezavo s pravom Unije in torej na njegovo uporabo.

33. Čezmejna narava te zadeve je še toliko bolj upoštevna, če se upošteva dejstvo, da je N. P. Bogendorff von Wolffersdorff v skladu z angleškim pravom in med zakonitim prebivanjem v Angliji pridobil imena in priimek, za katere želi, da se priznajo v Nemčiji, pri čemer izvršuje pravico do prostega gibanja, ki mu je podeljena na podlagi členov 20 PDEU in 21 PDEU.

34. Zavrnitev nemških organov, da v vseh delih priznajo ime in priimek, ki ju je v Združenem kraljestvu pridobil evropski državljan, ki ima hkrati britansko in nemško državljanstvo, je treba torej preučiti glede na določbe Pogodbe DEU o državljanstvu, in sicer glede na člene 18 PDEU, 20 PDEU in 21 PDEU.

B – *Obstoj diskriminacije, ki jo prepoveduje člen 18 PDEU*

1. Trditve strank

35. Predložitveno sodišče postavlja vprašanje, ali bi bilo lahko nepriznanje spremembe imena državljana, ki ima dvojno nemško in britansko državljanstvo, v nasprotju s členom 18 PDEU, ki prepoveduje vsakršno diskriminacijo glede na državljanstvo.

36. Komisija meni, da načelo prepovedi diskriminacije zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako. Ker naj bi imeli državljani z dvojnimi državljanstvom posebne težave, povezane s svojim priimkom, in naj bi se torej razlikovali od oseb, ki imajo državljanstvo samo ene države članice, naj bi bili v različnem položaju.

37. Komisija zato meni, da gre pri zavrnitvi nemških organov, da priznajo ime, ki ga je N. P. Bogendorff von Wolffersdorff pridobil v Združenem kraljestvu, za enako obravnavanje različnih položajev, kar bi bilo v nasprotju z načelom prepovedi diskriminacije iz člena 18 PDEU.

38. Nemška vlada meni, da uporaba nemškega prava za nemškega državljana ne more pomeniti diskriminacije glede na njegovo državljanstvo.

39. Centralna pravna služba mesta Karlsruhe se ne sklicuje izrecno na člen 18 PDEU, vendar meni, da sodna praksa Sodišča, ki zahteva priznanje imena, pridobljenega v drugi državi članici, temelji na načelu prvega vpisa. Na podlagi tega načela naj bi imelo prednost ime, ki je bilo v državi članici prvič zakonito registrirano. Zavrnitev spremembe imena, odobrenega v državi članici, v kateri je tožeča stranka pozneje pridobila državljanstvo, naj bi bila torej v skladu s tem načelom in naj zato ne bi kršila prava Unije.

2. Presoja

40. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da „načelo prepovedi diskriminacije zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako“.⁷

41. Kot sem že navedel,⁸ je Sodišče to vprašanje že obravnavalo v zadevi, v kateri je bila izdana sodba Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539), v kateri je belgijsko mednarodno zasebno pravo – tako kot nemško mednarodno zasebno pravo –⁹ določilo pravo, ki se uporablja v primeru dvojnega državljanstva, pri čemer je prevladalo belgijsko državljanstvo.¹⁰

42. Sodišče je preučilo, ali so osebe, ki imajo samo belgijsko državljanstvo, in tiste, ki imajo tudi državljanstvo druge države članice, v „različnem položaju; v [tem] primeru bi načelo prepovedi diskriminacije pomenilo, da [zadnjenavedeni] lahko zahtevajo drugačno obravnavanje, kot ga uživajo osebe, ki imajo samo belgijsko državljanstvo“.¹¹

43. Ker sta za belgijske državljane z dvojnimi državljanstvom veljala različna pravna sistema, kar jim lahko povzroči težave, povezane z njihovim položajem, zaradi katerega uporabljajo različne priimke, je Sodišče v točki 37 navedene sodbe menilo, da „se razlikujejo od oseb, ki imajo samo belgijsko državljanstvo in samo en priimek“.¹²

44. Zato poznejša pridobitev britanskega državljanstva ali sedanje bivanje v Nemčiji, drugače kot trdi centralna pravna služba mesta Karlsruhe, nikakor ne vpliva na dejstvo, da je oseba v različnem položaju.

45. Poleg tega menim, da vprašanje, ali je oseba z dvojnimi državljanstvom v različnem položaju od osebe s samo nemškim državljanstvom, ne more biti odvisno od načina, kako je bilo odobreno ime pridobljeno. Različnost položaja, s katero bi bilo treba upravičiti drugačno obravnavanje, da se prepreči diskriminacija, izhaja iz dejstva, da za osebo z dvojnimi državljanstvom veljata različna sistema.

46. Iz navedenega izhaja, da se nemški državljani, ki zaradi različnih zakonodaj, s katerimi so povezani z državljanstvom, uporabljajo različne priimke, lahko sklicujejo na težave, ki jih povzročata njihov položaj, zaradi česar se razlikujejo od oseb, ki imajo samo nemško državljanstvo, in to neodvisno od načina, kako jim je bilo na podlagi prava njihovega drugega državljanstva odobreno drugačno ime od tistega, ki ga priznava nemško pravo. Zato so v različnem položaju, ki zahteva drugačno obravnavo od obravnave oseb, ki imajo samo nemško državljanstvo.

47. Strinjam se s Komisijo, da nemški organi N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa obravnavajo enako kot osebe, ki imajo samo nemško državljanstvo, čeprav je njegov položaj zaradi dvojnega državljanstva različen od njihovega.

7 — Sodba Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539, točka 31). Glej v tem smislu tudi sodbe National Farmers' Union in drugi (C-354/95, EU:C:1997:379, točka 61), SCAC (C-56/94, EU:C:1995:209, točka 27) in Codorniu/Svet (C-309/89, EU:C:1994:197, točka 26).

8 — Glej točke od 29 do 31 teh sklepnih predlogov.

9 — Glej člen 5(1) EGBGB.

10 — Glej sodbo Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539, točke od 6 do 8 in 32).

11 — *Ibidem* (točka 34).

12 — *Ibidem* (točka 37).

48. Gre torej za kršitev načela prepovedi diskriminacije, ki ga določa člen 18 PDEU. V nadaljevanju bom analiziral morebitno upravičenost te kršitve.¹³

C – Obstoj omejitve členov 20 PDEU in 21 PDEU

1. Trditve strank

49. Po mnenju Komisije bi se z zavrnitvijo priznanja spremembe imena v položaju, kakršen je v obravnavani zadevi, omejila pravica do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic iz členov 20 PDEU in 21 PDEU, ker bi bilo lahko izvrševanje te pravice zaradi razlike v imenih v dveh državah članicah ovirano, saj bi ta razlika povzročila resne neprijetnosti na poslovni in zasebni ravni.

50. Komisija meni, da to ne bi bilo tako le v primeru nepriznavanja imena, dodeljenega v državi članici rojstva ali prebivanja, temveč tudi v primeru vpliva na osebo, ki ima dvojno državljanstvo dveh držav članic. Ker imena in priimek, ki jih N.P. Bogendorff von Wolffersdorff uporablja v Združenem kraljestvu („Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff“) in Nemčiji („Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff“), niso enaka, bi ta razlika v imenih lahko privedla do zmede in neprijetnosti, ker ne bi več mogel uživati pravnih učinkov dokumentov, izdanih v eni od dveh držav članic.

51. Toda predložitevno sodišče navaja, da dejstva v obravnavani zadevi ne kažejo ne na resno težavo pri identifikaciji N.P. Bogendorffa von Wolffersdorffa ne na znatne ovire, zaradi katerih bi imel dejansko škodo v zasebnem in poslovnem življenju. Nemška vlada na podlagi teh navedb meni, da pravica do prostega gibanja v obravnavani zadevi ni omejena.

52. Prvič, uporaba njegovega britanskega imena izključno na poslovnem področju v Združenem kraljestvu naj bi pomenila, da to ime dejansko nima velikega pomena za njegovo identifikacijo in družinsko pripadnost v Nemčiji. Drugič, to ugotovitev naj bi potrjevalo dejstvo, da je tožeča stranka po spremembi svojega imena v Združenem kraljestvu zahtevo pri matičnem uradu v Nemčiji vložila čez več kot šest let.

53. Centralna pravna služba mesta Karlsruhe se osredotoča na razliko med zadevo iz postopka v glavni stvari in zadevo, v kateri je bila izdana sodba Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559). Meni, da ta sodna praksa državam članicam nalaga le, da morajo priznati spremembo imena, ki je bilo registrirano v državi članici rojstva ali prebivanja. V skladu z načelom prvega vpisa¹⁴ naj zavrnitev spremembe imena, odobrenega v državi članici, v kateri je tožeča stranka pozneje pridobila državljanstvo, ne bi omejevala prostega gibanja, ki ga zagotavljata člena 20 PDEU in 21 PDEU.

2. Presoja

54. Opozoriti je treba, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča nacionalna ureditev, ki je za nekatere državljanke manj ugodna zgolj zato, ker so izvrševali pravico do prostega gibanja in prebivanja v drugi državi članici, omejuje pravico do prostega gibanja, ki jo priznava člen 21(1) PDEU.¹⁵

13 — Glej točke od 71 do 105 teh sklepnih predlogov.

14 — Glej točko 39 teh sklepnih predlogov.

15 — Glej sodbe De Cuyper (C-406/04, EU:C:2006:491, točka 39), Nerkowska (C-499/06, EU:C:2008:300, točka 32), Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559, točka 21), Runevič-Vardyn in Wardyn (C-391/09, EU:C:2011:291, točki 67 in 68) in Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 53).

55. Iz iste sodne prakse izhaja, da lahko to, da mora oseba, ki je izvrševala pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju druge države članice, „v državi članici svojega državljanstva uporabljati priimek, ki je drugačen od tistega, ki ji je že bil dodeljen in je bil registriran v državi članici rojstva in bivanja, ovira pravico do prostega gibanja in bivanja“.¹⁶

56. Če to načelo velja za osebe, ki imajo tako kot v zadevah, v katerih sta bili izdani sodbi Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559) ter Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806), državljanstvo samo ene države članice, velja *a fortiori* tudi za osebe, ki imajo kot N. P. Bogendorff von Wolffersdorff državljanstvo več držav članic.

57. Ime osebe je namreč element, ki je sestavni del njene identitete in njenega zasebnega življenja, katerega varstvo zagotavljata člen 7 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in člen 8 Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, ki je bila podpisana 4. novembra 1950 v Rimu.¹⁷

58. Kot je Sodišče prvič odločilo v zadevi, v kateri je bila izdana sodba Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539), „bi lahko neenakost priimkov zadevnim osebam povzročila resno neprijetnost, tako na strokovni kot zasebni ravni, ki med drugim nastane zaradi težav, ki jih imajo v eni državi članici, katere državljani so, pri uživanju pravnih učinkov diplom in dokumentov, izdanih na priimek, ki je priznan v drugi državi članici, katere državljani so prav tako“.¹⁸

59. Iz sodne prakse, ki je sledila sodbi Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539), izhaja, da „številne dejavnosti v vsakdanjem javnem ali zasebnem življenju zahtevajo dokaz o istovetnosti“¹⁹ in da „razlika v priimkih lahko vzbudi dvom o istovetnosti te osebe, o pristnosti predloženih dokumentov ali resničnosti podatkov, vsebovanih v njih“.²⁰

60. V zadevi, v kateri je bila izdana sodba Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 64), je Sodišče menilo, da bi bilo „treba upoštevati, da se po nemškem pravu besedi ‚Fürstin von‘ ne štejeta za plemiški naslov, temveč za sestavni del priimka“.

61. Zato se je v tej zadevi štelo, da je priimek „Fürstin von Sayn Wittgenstein“ en priimek, ki je sestavljen iz več elementov, ter da sta bila „priimka Fürstin von Sayn Wittgenstein in Sayn-Wittgenstein različna“.²¹

62. Tako sta različni tudi imeni „Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff“ in „Nabiel Peter Bogendorff von Wolffersdorff“. S tega vidika lahko razlika med imenoma, ki se uporabljata za isto osebo, načeloma povzroči zmedo in neprijetnosti.

16 — Glej sodbi Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559, točki 21 in 22) in Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 54).

17 — Glej sodbi Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 52) in Runevič-Vardyn in Wardyn (C-391/09, EU:C:2011:291, točka 66). Za sodno prakso o varstvu imena osebe, ki ga zagotavlja člen 8 Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, glej sodbi Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 22. februarja 1994 v zadevi Burghartz proti Švici (série A št. 280-B, točka 24) in z dne 25. novembra 1994 v zadevi Stjerna proti Finski (série A št. 299-B, točka 37).

18 — Sodba Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539, točka 36). Glej v tem smislu tudi sodbo Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 55).

19 — Sodbi Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559, točka 25) in Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 61). Glej v tem smislu tudi sodbo Runevič-Vardyn in Wardyn (C-391/09, EU:C:2011:291, točka 73).

20 — Sodbi Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559, točki 26 in 28) in Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točki 55 in 69).

21 — Sodba Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 65).

63. Vendar je treba opozoriti, da mora zadevna nacionalna ureditev v skladu s sodno prakso „povzročiti zadevnim osebam ‚resne neprijetnosti‘ na upravni, poslovni in zasebni ravni“²² in zlasti „konkretn[o] nevarnost, da bi bila [osebi] [...] naložena dolžnost, da odpravi dvome glede [svoje] identitete [...] in pristnosti predloženih dokumentov“.²³

64. Po mojem mnenju je očitno, da je to merilo v tej zadevi izpolnjeno iz istih razlogov, kot jih je Sodišče navedlo v točkah od 66 do 70 sodbe Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806), in sicer še toliko bolj, ker ima N.P. Bogendorff von Wolffersdorff drugače kot I. Sayn-Wittgenstein dvojno nemško in britansko državljanstvo.

65. Če torej „to, da bi morala spremeniti vse formalne sledi priimka Fürstin von Sayn-Wittgenstein, tako na javnem kot na zasebnem področju, pomeni ‚resno neprijetnost‘ v smislu [...] sodbe Grunkin in Paul, saj jo njeni osebni dokumenti trenutno označujejo z drugim priimkom“,²⁴ enako velja tudi za N.P. Bogendorffa von Wolffersdorffa, ki je med prebivanjem v Združenem kraljestvu svoje britansko ime uporabljal na zasebni in poslovni ravni.

66. Ker ima N.P. Bogendorff von Wolffersdorff dva potna lista z znatno različnimi imeni in priimki, je tako mogoče, da bi „zaradi razlike“ med njegovimi britanskimi in nemškimi imeni in priimki „[moral] ovreči sum o lažnem izdajanju“.²⁵ Kot navaja Komisija, je obstoj tega tveganja neodvisen od bistvene vezi z drugo državo članico – v tej zadevi z Združenim kraljestvom – ki naj bi obstajala tudi v prihodnje.

67. N. P. Bogendorff von Wolffersdorff je na obravnavi namreč navedel več primerov resnih neprijetnosti, na katere je naletel v Nemčiji zaradi različnih imen v teh nemških in britanskih identifikacijskih dokumentih, zlasti pri cestnih preverjanjih ali odprtju bančnih računov za zasebne ali poslovne namene. Poudaril je tudi, da je moral večkrat preživeti več ur na policijski postaji, medtem ko so nemški organi preverjali pristnost in veljavnost njegovega britanskega potnega lista.

68. Poleg tega naj dodam, da obstaja tveganje za dvome (zlasti pri potovanjih v tujino) o sorodstveni vezi med N.P. Bogendorffom von Wolffersdorffom in njegovo mladoletno hčerjo Larisso Xenio, saj se njuna priimka v nemških potnih listih znatno razlikujeta.

69. Kar zadeva načelo prvega vpisa, ki ga je v svojih pisnih stališčih in na obravnavi razvila centralna pravna služba mesta Karlsruhe, je treba poudariti, da to načelo nikakor ni utemeljeno v sodni praksi in zlasti ne v sodbi Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559). Če so v skladu s to sodbo morali nemški organi priznati prvi in edini priimek, ki ga je zadevni otrok pridobil na Danskem, je to bolj kot iz priznanja splošno veljavnega načela izhajalo iz dejstev v tej zadevi.

70. Zato zavrnitev organov države članice, v tem primeru Zvezne republike Nemčije, da v vseh delih priznajo ime enega od njenih državljanov, kot je bil določen v drugi državi članici – katere državljan je prav tako – pomeni omejitev pravic, ki so vsem državljanom Unije priznane na podlagi člena 20 PDEU in člena 21 PDEU.

D – Upravičenost

71. Preučiti je še treba, ali je mogoče upravičiti kršitev člena 18 PDEU in omejitev prostega gibanja iz člena 21 PDEU.

22 — Sodba Runevič-Vardyn in Wardyn (C-391/09, EU:C:2011:291, točka 76), ki se sklicuje na sodbe Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539, točka 36), Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559, točke od 23 do 28) in Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točke 67, 69, 70).

23 — Sodba Runevič-Vardyn in Wardyn (C-391/09, EU:C:2011:291, točka 77). Glej v tem smislu tudi sodbo Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 70).

24 — Sodba Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 67).

25 — Sodba Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 68).

72. Predložitveno sodišče se v zvezi s tem sklicuje na štiri razloge, na podlagi katerih bi bilo morda mogoče upravičiti zavrnitev registracije, in sicer na načelo trajnosti imena, poljubnost spremembe imena v Združenem kraljestvu, dolžino izbranega imena in odpravo plemiških nazivov.

1. Načelo trajnosti imena

73. Predložitveno sodišče meni, da če nemško pravo ne dovoljuje prostovoljne spremembe imena in priimka, je razlog predvsem to, da mora biti osebno ime zanesljiv in trajen identifikacijski element.

74. Kot pa je Sodišče menilo v točkah 30 in 31 sodbe Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559), si načeli jasnosti in trajnosti „naveden[i] v podporo državljanstvu osebe kot navezni okoliščini za določitev njenega imena – čeprav [sta] legitimni, kolikor pač [sta] lahko sami po sebi – [...] ne zasluži[ta] take veljave, da bi [...] lahko upravičil[i], da pristojni organi države članice zavrnejo priznanje priimka [zadevne osebe], kot je že bil določen in registriran v drugi državi članici“.

75. Ker je namreč namen navezovanja na državljanstvo zagotoviti, da se lahko ime osebe določi trajno in stalno, je treba ugotoviti – kot je menilo Sodišče v točki 32 te sodbe – da bo „tako navezovanje pripeljalo do izida, ki je nasproten od zastavljenega“, saj bo N. P. Bogendorff von Wolffersdorff vsakič, ko bo prestopil mejo med Združenim kraljestvom in Nemčijo, uporabljal drugo ime, da sploh ne omenim, kaj bi bilo, če bi se preselil v drugo državo članico in bi lahko v tem primeru prosto izbiral med enim in drugim imenom.

2. Prostovoljnost spremembe imena

76. Po mnenju predložitvenega sodišča razlika med imenoma v britanskem in nemškem potnem listu N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa ne izhaja iz okoliščin njegovega rojstva, posvojitve ali druge spremembe njegovega statusa. Nasprotno, povzročil jo je N. P. Bogendorff von Wolffersdorff, in sicer ob poznavanju dejstev in ne da bi med postopkom navedel razloge, iz katerih bi bila izbira njegovega imena razumljiva ali celo potrebna. Ker je predložitveno sodišče menilo, da sprememba njegovega imena v Združenem kraljestvu izvira zgolj iz osebnih razlogov, se sprašuje, ali je ta izbira N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa potrebna varstva.

77. Centralna pravna služba mesta Karlsruhe je na obravnavi vztrajala pri dejstvu, da nemško pravo ne določa možnosti proste izbire imena, kakršna je bila izbira N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa v Združenem kraljestvu, in da bi mesto Karlsruhe temu nasprotovalo, tudi če britansko ime ne bi vsebovalo plemiških nazivov.²⁶ Centralna pravna služba mesta Karlsruhe je na obravnavi trdila tudi, da prostovoljnost spremembe imena krši nemški javni red, saj nemško pravo ne dovoljuje take spremembe.

78. S to trditvijo se ne strinjam, saj vodi do popolnega in praktično samodejnega nespoštovanja imena, ki se zakonito uporablja v drugi državi članici.

79. Kot trdi Komisija, je posameznik potreben varstva, tudi če gre za prostovoljno spremembo njegovih imen in priimka, in sicer v tej zadevi na podlagi tako imenovane izjave „Deed Poll“.²⁷

26 — Z besedami, ki jih je uporabil predstavnik centralne pravne službe mesta Karlsruhe: „Če bi v tej zadevi šlo za spremembo priimka iz Ramirez v Schroeder, bi bili naši argumenti popolnoma enaki“.

27 — Glej točko 14 teh sklepnih predlogov.

80. Prvič, kot je Sodišče že odločilo v točki 52 sodbe Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806), „je priimek osebe element, ki je sestavni del njene identitete in njenega zasebnega življenja, katerega varstvo zagotavljata člen 7 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in člen 8 Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah“.

81. Evropsko sodišče za človekove pravice je v zvezi s tem razsodilo, da „[o]b priznavanju [...], da lahko obstajajo resnični razlogi, zaradi katerih želi posameznik spremeniti svoje ime, Sodišče dopušča, da je z javnim interesom mogoče upravičiti pravne omejitve za tako možnost, na primer zato, da se zagotovi natančna registracija prebivalstva ali zaščitijo sredstva za osebno identifikacijo in da se uporabniki določenega imena povežejo z družino“.²⁸

82. Zato s prostovoljnostjo spremembe imena, ki ne posega v splošni interes, drugače kot trdi centralna pravna služba mesta Karlsruhe, ni mogoče upravičiti omejitve členov 18 PDEU in 21 PDEU.

83. Drugič, posamezniki so potrebni varstva, tudi če so iz kakršnega koli razloga zahtevali spremembo svojega imena, saj neprijetnosti na poslovni in zasebni ravni, ki jih povzroča uporaba različnih imen v različnih državah članicah – na primer težave v državi članici, katere državljani so, pri uživanju pravnih učinkov aktov ali dokumentov, izdanih na priimek, ki je priznan v drugi državi članici, katere državljani so prav tako –²⁹ obstajajo neodvisno od vprašanja, kako je bilo odobreno ime pridobljeno.

84. Tretjič, nemški organi ne morejo zavrniti priznanja imena, ki ga je njihov državljan zakonito pridobil v drugi državi članici, zgolj na podlagi tega, da je ta sprememba imena poljubna ali prostovoljna. Prepoved zlorabe pravic omogoča državam članicam v zadostni meri boj zoper „imenski turizem“, kot to v svojih pisnih stališčih imenuje nemška vlada.

85. Kot je namreč Sodišče menilo v točki 24 sodbe Centros (C-212/97, EU:C:1999:126), „je država članica upravičena sprejeti ukrepe, ki naj bi preprečili, da se ne bi v korist ugodnosti, ki jih ustvarja Pogodba, nekateri od njenih državljanov zlorabno izognili moči nacionalne zakonodaje in da upravičenci ne bi zlorabno ali goljufivo uporabljali pravil [prava Unije]“.

86. To pomeni, da – razen če lahko nemški organi dokažejo, da se je N.P. Bogendorff von Wolffersdorff v Združeno kraljestvo preselil in tam več let bival le zato, da bi umetno ustvaril okoliščine, potrebne za spremembo svojih imen in priimka, da bi lahko izpolnil pogoje za uporabo člena 48 EGBGB – zavrnitve priznanja britanskega imena N.P. Bogendorffa von Wolffersdorffa ni mogoče upravičiti zgolj s tem, da ga je spremenil na lastno zahtevo.

87. Poleg tega se strinjam s Komisijo, da v tem primeru ne gre za zlorabo, saj ob branju predloga za sprejetje predhodne odločbe ugotavljam, da se predložitveno sodišče nagiba k temu, da je bilo središče interesov N.P. Bogendorffa von Wolffersdorffa v obdobju 2001–2005 zares v Londonu. Njegovo navezovanje na Združeno kraljestvo, katerega državljan je, ni bilo ne navidezno ne nedovoljeno.

88. Kar zadeva trditev centralne pravne službe mesta Karlsruhe, da prostovoljnost spremembe krši nemški javni red, je treba poudariti, da če je Sodišče menilo, da je z javnim redom mogoče upravičiti omejitev členov 20 PDEU in 21 PDEU,³⁰ ta pojem ne zajema vseh obveznih pravil nacionalnega prava, od katerih posamezniki ne morejo odstopati. Nasprotno, kot je Sodišče menilo v točki 86 sodbe Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806), „se je na javni red mogoče sklicevati le ob resnični in dovolj resni grožnji temeljnemu interesu družbe“.

28 — Sodba z dne 25. novembra 1994 v zadevi Stjerna proti Finski (série A št. 299-B, točka 39).

29 — Glej sodbi Garcia Avello (C-148/02, EU:C:2003:539, točka 36) in Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559, točki 22 in 23).

30 — Glej sodbo Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806, točki 85 in 86). Glej točki 96 in 97 teh sklepnih predlogov.

89. Zdi se mi očitno, da če nemško pravo ne dovoljuje proste spremembe imena po lastni volji, to pravilo ne dosega visokega praga javnega reda v smislu sodbe Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806).

3. Dolžina imena

90. Predložitveno sodišče meni, da je cilj nemškega pravnega reda tudi preprečiti, da bi bili priimki nesorazmerno dolgi ali prezapleteni. V zvezi s tem ugotavlja, da je ime, ki ga je izbrala tožeča stranka iz postopka v glavni stvari, in sicer Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff, za Nemčijo nenavadno dolgo.

91. Toda takega preudarka ni mogoče sprejeti. Kot je Sodišče menilo v točki 36 sodbe Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559), „ti preudarki, ki se nanašajo na poenostavitev dela uprave, ne morejo zadostovati za upravičenje ovire prostega pretoka“. V obravnavani zadevi ga je treba torej zavrnilo.

4. Odprava plemiških nazivov

92. Ob sklicevanju na sodbo Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806) centralna pravna služba mesta Karlsruhe in nemška vlada menita, da bi lahko dodajanje nekdanjih plemiških nazivov „Graf“ (grof) in „Freiherr“ (baron) k priimkom kršilo nemški javni red zaradi nevzdržnega nasprotja z načelom enakosti Nemcev pred zakonom in ustavno izbiro glede odprave plemstva iz člena 109, tretji odstavek, weimarske ustave v povezavi s členom 123 temeljnega zakona.

93. Najprej je treba opozoriti, da N. P. Bogendorff von Wolffersdorff ne zahteva le spremembe svojega priimka, temveč tudi spremembo svojih imen iz „Nabiel Peter“ v „Peter Mark Emanuel“. Morebitna upravičenost na podlagi zavrnitve plemiških nazivov bi torej vsekakor zadevala le spremembo priimka.

94. Pojasniti je treba tudi, da besedi „Graf“ in „Freiherr“ iz britanskega priimka N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa ne pomenita plemiških nazivov ne v angleškem pravu ne v nemškem. Natančneje, kar zadeva angleško pravo, ne gre za plemiška naziva, ki ju podeli vladar Združenega kraljestva. Kar zadeva nemško pravo, pa tudi ne gre za plemiška naziva, saj so plemiški nazivi v skladu s členom 109, tretji odstavek, weimarske ustave odpravljani.

95. Toda ker besedi „Graf“ in „Freiherr“ v nemščini pomenita „grof“ oziroma „baron“, je treba trditi nemške vlade, ki izhaja iz odprave plemiških nazivov, razumeti kot usmerjeno zoper vtis plemiškega rodu, ki ga ustvarjata ti besedi.

96. V zvezi s tem je Sodišče v točki 85 sodbe Sayn-Wittgenstein (C-208/09, EU:C:2010:806) menilo, da „[o]bjektivni razlogi, ki se nanašajo na javni red, lahko upravičijo to, da država članica zavrne priznanje priimka, ki je bil njenemu državljanu dodeljen v drugi državi članici“.³¹

97. V točki 86 te sodbe je Sodišče opozorilo, da je treba „pojem javnega reda kot upravičenje za odstopanje od temeljnih svoboščin [...] razumeti ozko, tako da njegovega obsega ne more enostransko določiti katera koli država članica brez nadzora institucij Evropske unije [...]. Iz tega izhaja, da se je na javni red mogoče sklicevati le ob resnični in dovolj resni grožnji temeljnemu interesu družbe [...]“.³²

31 — Glej v tem smislu tudi sodbo Grunkin in Paul (C-353/06, EU:C:2008:559, točka 29).

32 — Moj poudarek. Glej v tem smislu tudi sodbi Église de scientologie (C-54/99, EU:C:2000:124, točka 17) in Omega (C-36/02, EU:C:2004:614, točka 30).

98. Ker se je z odpravo plemstva začelo izvajati splošnejše načelo enakosti vseh nemških državljanov pred zakonom, ki ga določa člen 109, prvi odstavek, weimarske ustave, in ker je Sodišče že navedlo, da se „[v]sekakor [...] želi s pravnim redom Unije zagotoviti spoštovanje načela enakosti kot splošnega pravnega načela[,] [ki] je navedeno tudi v členu 20 Listine o temeljnih pravicah“,³³ bi bilo mogoče zagovarjati, da v republikanski državi registracija imena, ki je bilo pridobljeno v drugi državi članici in vsebuje besede, ki vključujejo nekdanje plemiške nazive, krši javni red te države.

99. Vendar kot sem že pojasnil v točki 177 sklepnih predlogov v zadevi *Gazprom* (C-536/13, EU:C:2014:2414), pojem javnega reda zadeva „pravila in vrednote, katerih *kršitev* pravni red sodišča, pristojnega za priznanje in izvršitev, *ne more trpeti*, saj bi bila taka kršitev nesprejemljiva z vidika svobodne in demokratične pravne države“.

100. To pomeni, da se norma šteje za javni red, kadar gre za zavezujoče pravilo, ki je za zadevni pravni red *tako temeljno*, da v okviru te zadeve ne bi trpelo *nikakršnega* odstopanja.

101. Kot pa ugotavlja predložitveno sodišče, nemški pravni red in zlasti člen 109, tretji odstavek, weimarske ustave drugače kakor avstrijski pravni red, ki je bil obravnavan v sodbi *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806), ne vsebuje stroge prepovedi glede ohranjanja plemiških nazivov.

102. Nasprotno, navedena določba weimarske ustave sicer določa, da „[se odpravijo] [p]rivilegiji javnega prava ali neenakosti, povezane z rojstvom ali statusom“, dodaja pa tudi, da „[o]znake plemiškega rodu veljajo le kot del imena“. V skladu z nemško prakso so plemiški nazivi dovoljeni, le če so postavljeni za ime.³⁴

103. V teh okoliščinah ne vidim, kako bi lahko britansko ime N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa, in sicer „Peter Mark Emanuel Graf von Wolffersdorff Freiherr von Bogendorff“, kršilo nemški javni red, ne kako bi lahko govorili o resnični in dovolj resni grožnji javnemu redu, saj lahko plemiški nazivi kljub njihovi odpravi še naprej obstajajo kot priimki pod omejevalnimi pogoji, ki jih določata člen 109, tretji odstavek, weimarske ustave in sodna praksa.

104. Ali so plemiški nazivi v nasprotju z javnim redom in je njihova uporaba prepovedana – kot v Avstriji – za vse Nemce ali pa niso in jih lahko vsi Nemci uporabljajo kot priimke tako, da jih postavijo za ime, namesto da bi jih postavili pred njega, kot je to veljalo do leta 1918.

105. Tako je bilo tudi mnenje Oberlandesgericht Dresden (višje deželno sodišče v Dresdnu), ki je organom mesta Chemnitz s sklepom z dne 6. julija 2011 naložilo, da hčer N. P. Bogendorffa von Wolffersdorffa vpišejo pod njenim britanskim imenom, in sicer „Larissa Xenia *Gräfin* von Wolffersdorff *Freiin* von Bogendorff“. ³⁵ Če to v njenem primeru ni v nasprotju z javnim redom, ne vidim, kako bi to lahko bilo v primeru njenega očeta.

106. Menim, da moja trditev potrjujejo nejasni odgovori nemške vlade na vprašanja, ki sem jih postavil na obravnavi in s katerimi sem na podlagi hipotetičnih primerov želel določiti, ali je tuje ime, ki vsebuje prave tuje plemiške nazive ali besede, ki v nemščini pomenijo plemiški naziv, v tujem jeziku pa ne, v nasprotju z nemškim javnim redom. Nemška vlada ni dala natančnih odgovorov, vendar je vztrajala pri tem, da bi bil odgovor odvisen od vsakega posameznega primera. Toda če bi prepoved uporabe plemiških nazivov zares izhajala iz nemškega javnega reda, bi moral biti odgovor preprost in enak tudi za hipotetične primere.

33 — Sodba *Sayn-Wittgenstein* (C-208/09, EU:C:2010:806, točka 89).

34 — Glej sklep Oberlandesgericht Dresden (višje deželno sodišče v Dresdnu, Nemčija) z dne 6. julija 2011 (naveden v točki 18 teh sklepnih predlogov).

35 — Glej točko 18 teh sklepnih predlogov. Moj poudarek.

107. Prav tako je v skladu s to trditvijo nemške vlade uporaba plemiški nazivi pod navedenimi pogoji pridržana le za resnične oznake, ki so bile dodeljene v nemškem rajhu pred letom 1918, in to zaradi boja zoper nepristne nazive, ki so si jih izmislili posamezniki. Čeprav bi bilo težko dokazati resnično in dovolj resno grožnjo javnemu redu ter da bi po mnenju nemške vlade prihodnje generacije utegnile zakonito uporabljati ime, ki vsebuje ta „nepristen naziv“, bi bila trditev, ki temelji na varstvu resničnih plemiških nazivov, paradoksalna z vidika demokratičnih vrednot in vrednot enakosti, na katerih temeljita weimarska ustava in zlasti njen člen 109 ter katerih cilj je varstvo – po mnenju nemške vlade – „republikanske ureditve“.³⁶

108. V teh okoliščinah menim, da je treba utemeljitev, ki izhaja iz odprave plemiških nazivov, zavrnilo.

VI – Predlog

109. Ob upoštevanju navedenega Sodišču predlagam, naj na vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je postavilo Amtsgericht Karlsruhe (okrožno sodišče v Karlsruheju), odgovori:

Člene 18 PDEU, 20 PDEU in 21 PDEU je treba razlagati tako, da so organi države članice dolžni priznati spremembo imena državljana te države članice, če je ta hkrati državljan druge države članice in je v tej državi članici pridobil ime, ki si ga je sam izbral in vsebuje več plemiških nazivov, če nacionalno pravo prve države članice kljub odpravi plemiških nazivov dovoljuje njihovo uporabo v priimku.

36 — Izraz, ki ga je nemška vlada uporabila na obravnavi.